

Denumirea măsurii : Cooperare pentru creșterea competitivității agriculturii
Codul măsurii: M16.1/2A
Tipul măsurii: INVESTIȚII
SERVICII

1.Descrierea generală a măsurii

1.1 Justificare și corelare cu analiza SWOT

În teritoriul GAL MMTMM există doar un grup de producători și o cooperativă cu scopuri economice funcționale. O cauză a acestei situații este că asocierile nu se formează de la sine, au nevoie de sprijin individualizat - pentru fiecare grup în parte, pe toată durata constituirii și consolidării, până când organizația devine suficient de stabilă și solidă din punct de vedere economic. Acest sprijin poate veni din polii de cercetare/dezvoltare, institutii specializate în domeniile tehnice specifice sau ONG-uri cu experiență în dezvoltarea comunitară din proximitatea teritoriului GAL MMTMM și de la actorii implicați în agricultură și industria alimentară.

Suplimentar, conform analizei SWOT, în teritoriul GAL MMTMM printre punctele slabe identificate, se numără și:

- Degradarea pajiștilor datorată eroziunii și exploatărilor neraționale.
- Împădurirea unor suprafețe de pășuni în localități cu depopulare semnificativă.
- Lipsa unor organizații de tip cooperative sau grupuri de producători;
- Lipsa unor centre de colectare: fructe de pădure, plante medicinale, ciuperci etc.
- Lipsa unor centre de colectare: lapte,lână, piei de animale, etc.
- Lipsa unei infrastructuri de colectare a dejecțiilor animale în condițiile unor standarde de mediu mai restrictive

De asemenea, după centralizarea chestionarelor, se constată că 17,2 % dintre subiecți consideră, că cea mai importantă prioritate privind investițiile private, este investiția în procesare și marketing, iar 6,42% consideră importantă constituirea grupurilor și organizațiilor de producători. Ținând cont de nivelul economic slab al fermelor din teritoriul GAL MMTMM, sunt șanse mici de a se putea realiza individual o investiție în procesare și marketing și atunci soluția asocierii poate rezolva problema. Asocierea pentru producție, procesare și marketing, sau cel puțin pentru una dintre aceste componente, poate crește șansele de dezvoltare ale producătorilor și poate modifica structura ecosistemului agriculturii în teritoriul GAL MMTMM. Având în vedere urmările benefice menționate, se constată o necesitate majoră a unei măsuri de sprijin financiar care să favorizeze dezvoltarea unor astfel de structuri.

Măsura are ca principal scop facilitarea transferului inovării între polii de cercetare/dezvoltare din proximitatea teritoriului GAL MMTMM și actorii implicați în agricultură și industria alimentară.

Măsura asigură rezolvarea problemelor identificate la nivelul teritoriului GAL MMTMM prin rețeaua PEI utilizând o parte din sarcinile coforme Articolului 53 din Reg. (UE) nr. 1305 din 2013 punctul (3)(b) și (c)

În consecință, planurile de afaceri ale grupurilor operaționale vor cuprinde activități specifice serviciilor inovatoare pentru lanțul de aprovizionare integrat, scheme privind calitatea produselor alimentare, siguranța alimentară și alimentația sănătoasă, activități inovatoare în sprijinul bioeconomiei, biodiversității și serviciile ecosistemice și de funcționalitate a solului. Pentru asigurarea sustenabilității se va încuraja transformarea grupurilor operaționale în asociații sau cooperative înaintea implementării planului de afaceri.

1.2 Contribuția la obiectivul de dezvoltare rurală (Art. 4- din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013): Favorizarea competitivității agriculturii

1.3 Obiective specifice ale măsurii: Creșterea productivității și sustenabilității agriculturii prin înființarea și funcționarea grupurilor operaționale ale PEI, cooperarea între actorii din lanțul de aprovizionare, producție, procesare și desfacere și cooperare în vederea dezvoltării de noi produse, practici, procese și tehnologii, sprijinți de experți externi din domeniul cercetării-dezvoltării.

1.4. Măsura contribuie la prioritatea 2 prevăzută la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovative și a gestionării durabile a pădurilor

1.5. Măsura corespunde obiectivelor Art. 35 punctul (1) (a) (c), (2) (d) (e) (g) (h) în Reg. (UE) nr. 1305/2013

1.6 Măsura contribuie la Domeniul de intervenție : 2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole

1.7. Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013:

Inovare

Datorită cooperării dintre micii fermieri sunt posibile acțiuni inovative ce nu pot fi realizate în afara unei forme asociative precum dezvoltarea de noi metode de păstrare a producției agroalimentare pentru creșterea siguranței alimentare, de produse adaptate mai bine cerințelor pieței și de metode de utilizare a deșeurilor și de epurare a apei pentru protejarea mediului

Mediu

Prin angajamentul de asociere și prin cerințele ce vor fi incluse în planul de afaceri al asocierii (de exemplu: respectarea standardelor comunitare de mediu și climă) vor putea fi promovate și respectate bunele practici de mediu. Realizarea unor investiții colective va putea asigura o eficiență mai mare în ceea ce privește gestionarea apei și a deșeurilor și va facilita utilizarea surselor de energie regenerabilă în folosul membrilor săi.

În ceea ce privește atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, asocierile pot ajuta micile exploatații ale membrilor să contribuie într-o mai mare măsură la atenuarea acestora prin investiții colective mult mai eficiente decât investițiile individuale.

1.8. Complementaritate cu alte măsuri din SDL

Măsura este complementară cu M4/2A - Infrastructura de acces agricol, silvic și în situri Natura 2000, M7.1/6.B - Infrastructură de acces și M6.1/2A - Dezvoltarea fermelor zootehnice. Complementaritatea se asigură prin impunerea unor criterii de selecție a proiectelor

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL

Prezenta măsură, împreună cu M4/ 2A-INFRASTRUCTURA ACCES AGRICOL, SILVIC ȘI ÎN SITURI NATURA 2000 și M6.1/2ADI 2A -DEZVOLTAREA EXPLOATAȚIILOR, contribuie la realizarea Priorității 2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovative și a gestionării durabile a pădurilor

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a măsurii este dată de următoarele elemente:

- Susținerea unei dezvoltări participative a structurii asociative, ce se va concentra pe asigurarea viabilității economice a acestora în contextul asigurării funcțiilor necesare pentru membrii (producție, depozitare, procesare, desfacere etc),
- Focalizarea pe susținerea micilor producători, așa cum sunt definiți în PNDR
- Dezvoltarea unui model sustenabil de integrare a produselor locale pe piață.
- Crearea unui cadru propice transferului de informație relevantă pentru fermieri.
- Efectul asupra opțiunilor oferite consumatorilor (diversificarea ofertei de produse românești, proaspete și sănătoase).
- Creșterea capitalului social la nivelul GAL-ului.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație europeană

- Articolul 35 Regulamentul (UE) Nr. 1305/2013 *privind sprijinul pentru dezvoltare rurală*
- Articolele 32-35 din *Regulamentul (UE) Nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime*
- *Regulamentul de aplicare a Regulamentului (UE) Nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)*

Legislație națională

- Ordonanța de Guvern 26/2000 cu privire la asociații și fundații
- Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 1/ 2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției cu completările și modificările ulterioare
- Legea cooperăției agricole nr. 566/ 2004, cu modificările și completările ulterioare
- Ordonanța nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare
- OUG nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările ulterioare
- Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările aplicabile

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Grupuri operaționale constituite din minim doi parteneri din categoriile de mai jos:

- a) instituții de cercetare/dezvoltare specializate în domeniile tehnice specifice sau ONG-uri cu experiență în dezvoltare comunitară din proximitatea teritoriului GAL MMTMM și
- b) actorii implicați în agricultură și industria alimentară (fermieri /grup de producători/ o cooperativă sau silvicultor/un posesor și societăți comerciale, posesori de terenuri agricole sau silvice, care desfășoară activități agricole și/sau nonagricole sau care încep o activitate sau serviciu în folosul propriu sau al membrilor GO).

Pe baza temei proiectului și problemei specifice/oportunității care vor fi abordate de Grupul Operațional se pot alătura parteneriatului și alți parteneri relevanți

Condițiile cu privire la forma de organizare legală a beneficiarilor vor fi detaliate în ghidul de implementare. În toate cazurile, actorilor de la punctul b) li se vor cere să aibă o identitate legală (ONG, COOPERATIVA,) înainte de implementarea planului de afacere.

5. Tip de sprijin

Se va stabili în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013.

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv

Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Faza I costuri pentru:

- Acțiuni de animare în scopul identificării de noi parteneri
- Acțiuni de formare specifice
- Elaborarea de studii privind zona în cauză, studii de fezabilitate și elaborarea planului de afaceri etc.

Faza II costuri pentru:

- Costuri de funcționare a rețelei (cooperare)
- Costurile directe aferente unor investiții incluse în planul de afaceri care să ofere sprijin pentru:
 - înființarea și funcționarea grupurilor operaționale ale PEI pentru productivitatea și sustenabilitatea agriculturii
 - proiecte pilot
 - dezvoltarea de noi produse, practici, procese și tehnologii
 - cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în vederea stabilirii și dezvoltării de lanțuri scurte de aprovizionare și de piețe locale
 - activități de promovare în context local privind dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale.

Prin această măsură nu se finanțează activități de cercetare și investiții independente.

7. Condiții de eligibilitate

Pentru etapa 1

- Solicitantul propus trebuie să fie un grup operațional potențial alcătuit din cel puțin doi parteneri sau mai mulți, așa cum este definit în secțiunea de mai sus (Beneficiari eligibili ai M4/2A)
- Proiectul propus trebuie să respecte acțiunile comune prevăzute la art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Pentru etapa 2

Actorilor de la punctul b) li se vor cere să aibă o identitate legală (ONG, COOPERATIVĂ,) înainte de implementarea planului de afacere

- Solicitantul se încadrează în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul a fost selectat în etapa 1;
- Solicitantul va depune un acord de cooperare care face referire la o perioadă de funcționare cel puțin egală cu perioada pentru care se acordă finanțarea;
- Proiectul GO va fi nou și nu va fi în curs de desfășurare sau finalizat;
- GO se angajează că rezultatele proiectelor vor fi diseminate în conformitate cu articolul 57 (3) din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 și în deplină conformitate cu orientările CE pentru diseminarea rezultatelor proiectului PEI, inclusiv prin intermediul rețelei RNDR și PEI la nivelul UE;
- Solicitantul prezintă planul de proiect (care se încadrează în aria de cuprindere a PEIAGRI, conform prevederilor Articolului 55 din Regulamentul nr. 1305/2013) și care cuprinde în mod obligatoriu:

- ❖ o descriere a proiectului inovator care urmează să fie dezvoltat, testat, adaptat sau implementat;
- ❖ o descriere a rezultatelor preconizate și a contribuției la obiectivul PEI de creștere a productivității și de gestionare durabilă a resurselor;
- ❖ o descriere a procedurilor interne pentru asigurarea transparenței în procesul de luare a deciziilor și evitarea conflictului de interese.

Alte condiții pentru sprijin:

- Durata de implementare a unui proiect pilot/de dezvoltare este de maximum 3 ani.
- În termen de cel mult șase luni de la finalizarea proiectului, beneficiarii acestei submăsurii vor disemina informații complete cu privire la rezultatele proiectului, astfel încât aceste rezultate să poată fi utilizate și de alte părți interesate.

8. Criterii de selecție

În procesul de evaluare și de selecție a GO și a proiectelor comune propuse de acestea pentru a fi finanțate, se vor lua în considerare următoarele principii:

Pentru etapa 1

- Principiul respectării temelor și direcțiilor prioritare în funcție de Strategia Națională de Dezvoltare-Cercetare și Inovare 2014-2020 și/sau Strategia de Cercetare - Dezvoltare - Inovare pe termen mediu și lung în sectorul agro-alimentar 2014-2020- 2030
- Principiul produselor de calitate, dezvoltarea de produse sau tehnologii cu valoare adăugată mare;

Pentru etapa 2 selecția proiectelor se va efectua utilizându-se o evaluare privind:

- **Prioritizarea în funcție de numărul de parteneri beneficiari ai M6.1/2A Dezvoltarea fermelor zootehnice din SDL GAL MMTMM**
- **Prioritizare în funcție de numărul partenerilor care au accesul asigurat prin drumuri înființate, extinse și/sau modernizate prin M4/2A Infrastructura de acces agricol, silvic și în situri Natura 2000 și M7.1/6B - Infrastructură de acces din SDL GAL MMTMM, PNDR, POR sau POIM.**
- **Relevantă, în ce măsură realizarea acestui proiect rezolvă o problemă locală relevantă**
- **Inovare, se referă la caracterul inovativ al soluțiilor propuse**
- **Mediu și climă, măsura alinieri la obiectivul transversal.**
- **Sustenabilitate, modul de continuare a activității după finalizarea proiectului**

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Toate costurile atât pentru cooperare, cât și pentru implementarea proiectului sunt abordate prin această sub-măsură, ca sumă globală care se încadrează între 100 000 EURO valoare minimă și 200000 EURO, valoare maximă. În cazul în care planul proiectului include și acțiuni care sunt eligibile prin alte măsuri prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, costurile sunt acoperite prin sub-măsura M3/6B, cu respectarea ratei maxime a ajutorului și sumelor aplicabile în cadrul măsurilor respective. Pentru măsurile care se regăsesc în obiectivele măsurilor de dezvoltare rurală, parteneriatul va stabili intensitatea sprijinului în limita maximă prevăzută în Regulamentul (UE) nr. 1305/2013.

10. Indicatori de monitorizare

12 exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la organizații de producători

2 operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare

262.815 EURO cheltuielile publice totale

4 locuri de muncă nou create

